

MỘT SỐ SUY NGHĨ VỀ PHONG TRÀO PHÁT HUY SÁNG KIẾN, KINH NGHIỆM VÀ TỔ CHỨC HỘI NGHỊ SÁNG KIẾN, KINH NGHIỆM Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC NGOẠI NGỮ - ĐHQGHN

Nguyễn Bảo Lập

Phòng Hành chính-Tổng hợp

I. Đặt vấn đề

Có thể khẳng định việc tổ chức Hội nghị sáng kiến, kinh nghiệm (SKKN) cấp đơn vị (thường niên) và cấp trường (02 năm một lần) là chủ trương đúng đắn của nhà trường nhằm phát động, động viên phong trào phát huy sáng kiến, kinh nghiệm nâng cao hiệu quả công tác trong tất cả các hoạt động, các lĩnh vực công tác của nhà trường. Tuy nhiên, qua tìm hiểu những hội nghị SKKN cấp trường và một số hội nghị SKKN cấp đơn vị được tổ chức trong thời gian vừa qua, chúng tôi thấy còn bộc lộ một số bất cập như:

- Chưa có được sự thống nhất trong nhận thức về bản chất, ý nghĩa, tác dụng của các SKKN. Tại các hội nghị SKKN, nhiều SKKN thực sự có giá trị, đã và đang phát huy tác dụng không thấy báo cáo, trong khi lại có những báo cáo mà giá trị và tác dụng hầu như rất ít, cá biệt có những báo cáo chỉ thuần túy là những văn bản tham gia hội nghị, "báo cáo vì hội nghị".

- Một số quy định về tổ chức hội nghị SKKN chưa có tác dụng khuyến khích đông đảo cán bộ, công nhân viên nhà trường chủ động, tích cực và tự giác tham gia phát huy SKKN trong công tác, trong việc thực thi các nhiệm vụ được giao phó.

Thực trạng trên đã làm ảnh hưởng đến chủ trương đúng đắn và mục đích của nhà trường về việc tổ chức các hội nghị SKKN.

Xuất phát từ nhận thức và mong muốn việc tổ chức hội nghị SKKN đạt được hiệu quả cao và đúng như mục đích đề ra, báo cáo này mạnh dạn nêu ra một số suy nghĩ cũng như một số đề xuất, kiến nghị về công tác SKKN.

2. Sáng kiến, kinh nghiệm - vai trò, ý nghĩa và tác dụng trong hoạt động của nhà trường

Nhận thức đúng thế nào là sáng kiến, kinh nghiệm có ý nghĩa quan trọng trong việc phát động và tổ chức hội nghị SKKN.

Theo "Từ điển tiếng Việt" (Viện Ngôn ngữ học, Hoàng Phê chủ biên, NXB Đà Nẵng - Trung tâm Từ điển học, 2000):

- **Sáng kiến:** ý kiến mới, có tác dụng làm cho công việc tiến hành tốt hơn.
- **Kinh nghiệm:** điều hiểu biết có được do tiếp xúc với thực tế, do từng trải.

Theo định nghĩa chung trên đây SKKN chính là các giải pháp, chủ trương lớn cũng như các biện pháp cụ thể được đề xuất, được thực hiện trong hoạt động của con người nói chung, trong các công việc cụ thể nói riêng nhằm đạt được mục đích, kết quả tốt nhất. SKKN là kết quả, là sản phẩm của hoạt động trí tuệ dựa trên cơ sở khoa học cùng với kinh nghiệm, sự từng trải trong công tác. Mỗi cá nhân trong môi trường công tác của mình đều có thể có nhiều SKKN.

Như vậy, SKKN chính là động lực của sự phát triển của hoạt động con người, do chính con người tạo ra trong quá trình lao động. Trong tiến trình đổi mới ngày nay (**Đổi mới:** thay đổi cho khác hẳn với trước, tiến bộ hơn, khắc phục tình trạng lạc hậu, trì trệ và đáp ứng yêu cầu của sự phát triển - tài liệu đã dẫn), SKKN càng có ý nghĩa quan trọng. Trường ĐHNH - ĐHQGHN cần xây dựng cơ chế thích hợp để khuyến khích mọi cán bộ, công nhân viên hăng hái hưởng ứng, đầu tư tìm tòi, suy nghĩ phát huy nhiều SKKN trong công tác, hoàn thành tốt mọi nhiệm vụ được giao cũng như góp phần xây dựng và phát triển nhà trường.

Cần khẳng định SKKN có được và chỉ có được trong quá trình thực hiện, giải quyết công việc chứ không phải vì có hội nghị SKKN mới có các SKKN.

Các SKKN cần được thẩm định, đánh giá và phân loại. Nếu một đề tài NCKH được đánh giá căn cứ giá trị khoa học của đề tài đó là chủ yếu thì các SKKN cần được đánh giá, thẩm định và phân loại bởi giá trị thực tiễn mà các SKKN đó mang lại. Có thể phân loại các SKKN theo các tiêu chí:

- SKKN đưa ra được một giải pháp lớn hay là một biện pháp cụ thể.
- Giá trị thực tiễn mà SKKN đó mang lại (giá trị kinh tế, hiệu quả công tác...).
- Phạm vi áp dụng của SKKN (chỉ trong một đơn vị hay trong toàn trường hoặc hơn thế).
- SKKN tập thể hay SKKN cá nhân.

3. Tổ chức hội nghị sáng kiến, kinh nghiệm

Hội nghị SKKN là diễn đàn, là dịp phát động, tổng hợp, công bố, thẩm định và hoàn thiện SKKN của các tập thể, các cá nhân. Tại hội nghị, các SKKN được trình bày dưới hình thức các báo cáo. Các báo cáo SKKN được trình bày tại

hội nghị có thể đề cập đến các giải pháp, các biện pháp đã và đang được thực hiện và mang lại hiệu quả trong công tác, cũng có thể mới chỉ là những ý kiến, những đề xuất các giải pháp, các biện pháp mà qua thẩm định, nếu áp dụng và thực hiện sẽ có tác dụng làm cho công việc thu được kết quả tốt hơn. Qua hội nghị, các SKKN tốt được hoàn thiện, được phổ biến để được áp dụng trong phạm vi công tác rộng hơn. Tổ chức hội nghị SKKN thành công sẽ là nguồn động viên, khích lệ mọi tập thể, cá nhân hăng hái hưởng ứng, tiếp tục đầu tư tìm tòi, suy nghĩ phát huy nhiều SKKN trong công tác.

Rất tiếc, trong những hội nghị SKKN vừa qua, nhiều giải pháp, biện pháp tốt của các tập thể, các cá nhân đã và đang được thực hiện có hiệu quả tại đơn vị đã không được xây dựng thành báo cáo và công bố tại hội nghị và như vậy, các đơn vị bạn đã không có dịp tiếp thu, học tập và áp dụng những kinh nghiệm quý báu đó. Đồng thời qua các hội nghị SKKN ít thấy các báo cáo SKKN có giá trị thực tiễn lớn. Nguyên nhân chắc chắn không phải do cán bộ, công nhân viên nhà trường thiếu năng lực phát huy SKKN. Trong thực tế, nhiều ý tưởng cải tiến công tác tiên tiến do không có được sự đầu tư, hỗ trợ, tạo điều kiện để thử nghiệm, hoàn thiện và thẩm định nên đã không thể trở thành các SKKN. Đây là một sự lãng phí rất lớn.

Mặt khác, tại các hội nghị SKKN còn không ít các báo cáo đề cập đến những giải pháp, biện pháp công tác thiếu thuyết phục mà ngay cả tác giả cũng thừa nhận. Đó là những báo cáo thiếu cơ sở khoa học, sơ sài và không có giá trị ứng dụng thực tiễn. Phải chăng đây là những “báo cáo vì hội nghị” do bắt buộc phải có báo cáo tham gia hội nghị.

Sẽ là thiếu sót nếu không đề cập đến một hiện tượng phổ biến: nhiều giải pháp, biện pháp công tác đã được báo cáo tại hội nghị, được thẩm định, được công nhận là các SKKN có giá trị nhưng sau đó lại không có kế hoạch, biện pháp ứng dụng, tổ chức thực hiện trong thực tiễn công tác. Như vậy, tính mục đích của việc tổ chức các hội nghị SKKN chỉ còn là hình thức.

4. Một số đề xuất, kiến nghị

Với những suy nghĩ, nhận thức như trình bày trên đây, với mong muốn công tác tổ chức hội nghị SKKN của nhà trường thực sự mang lại hiệu quả thiết thực, chúng tôi mạnh dạn đề xuất một số kiến nghị sau:

4.1. Mọi cán bộ, công nhân viên nhà trường có tâm huyết, có kinh nghiệm công tác đều có thể và cần đóng góp những SKKN bổ ích góp phần xây dựng và phát triển nhà trường. Vì vậy hội nghị SKKN không chỉ là diễn đàn dành riêng cho khối phòng ban và cán bộ văn phòng. Với sự tham gia của lực lượng đông đảo giảng viên, giáo viên nhà trường, chắc chắn hội nghị SKKN các cấp sẽ thu được kết quả tốt hơn.

4.2. Phát động phong trào phát huy SKKN và tham gia các hội nghị SKKN theo nguyên tắc động viên, khuyến khích nhưng không bắt buộc. Kết quả tham gia hội nghị SKKN các cấp (chất lượng và số lượng báo cáo) không xem là điều kiện nhưng cần được tính đến trong công tác bình xét thi đua, khen thưởng hàng năm.

4.3. Về phía nhà trường, cần có kế hoạch, biện pháp tổ chức thẩm định và phân loại các SKKN, đảm bảo đánh giá công bằng, công tâm các SKKN (nên có một tổ chức chuyên trách thực hiện nhiệm vụ này), qua đó có các chế độ khen thưởng vật chất thích hợp. Đồng thời cũng cần có chủ trương, biện pháp đưa vào thực hiện trong thực tiễn công tác của nhà trường những SKKN có giá trị.

4.4. Trong hoạt động của nhà trường, các SKKN tốt có ý nghĩa rất quan trọng. Sản phẩm trí tuệ và cũng là công sức đóng góp của các tập thể, cá nhân cần được coi trọng và đánh giá đúng mức. Việc chi kinh phí cho các báo cáo SKKN và cho việc tổ chức hội nghị SKKN các cấp như hiện nay là chưa thoả đáng (chi ít, chi cao bằng cho các báo cáo). Cần coi đây như một hình thức hoạt động khoa học và chuyển một phần kinh phí NCKH cho hoạt động này. Đối với những báo cáo SKKN vừa có đầy đủ cơ sở khoa học vừa có giá trị thực tiễn lớn cần được đầu tư, hoàn thiện và xây dựng thành các đề tài NCKH.

Thay cho phần kết luận, báo cáo này muốn nhấn mạnh một lần nữa tác dụng, ý nghĩa rất quan trọng của các SKKN trong mọi lĩnh vực hoạt động của nhà trường. Các SKKN dù lớn hay nhỏ đều là công sức đóng góp của các tập thể, các cá nhân và cần được trân trọng, được đánh giá đúng mức. Chủ trương và các biện pháp tổ chức hội nghị SKKN các cấp cần làm sao để thực sự có tác dụng động viên, khuyến khích mọi tập thể, mọi cá nhân phát huy SKKN và làm sao để các SKKN có giá trị thực sự được tổ chức thực hiện, góp phần xây dựng nhà trường ngày càng phát triển.